

สกศ.เดินหน้าป็น 'สมัชชาการศึกษาจังหวัด'

ที่โรงแรมเอส ดี อเวนิว กรุงเทพฯ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการประชุมระดมความคิดเห็น "การจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาการศึกษา" เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดตั้งสมัชชาการศึกษาทั่วประเทศภายใน 30 กันยายน 2559 โดยมีเครือข่ายผู้เข้าร่วมระดมความคิดเห็นจากหลากหลายภาคส่วน อาทิ เครือข่าย 15 จังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้จากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เครือข่ายภูมิปัญญาไทย เครือข่ายบ้านเรียน เครือข่ายเด็กเยาวชน เป็นต้น

ดร.กมล รอดคล้าย เลขาธิการ สกศ. ประธาน กล่าวว่า รัฐบาลใช้ยุทธศาสตร์ชาติในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เพื่อหวังให้ประเทศไทยพ้นจากการเป็นประเทศที่ติดกับดักรายได้ปานกลาง โหมงการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติซึ่งวางไว้ 15 ปี ฉะนั้นการใช้ระบบเครือข่ายในการจัดตั้งสมัชชาการศึกษา จึงควรเกิดจากฐานรากและมาจากความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน มีใช้หน้าที่เฉพาะกระทรวงศึกษาเพียงอย่างเดียว สกศ. จึงมีความมุ่งหวังที่จะจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดขึ้น โดยครั้งหนึ่งหวังให้เกิดการจัดตั้งที่เป็นระบบ โดยปัจจุบันมีหลายจังหวัดที่มีกลไกการเกิดสมัชชาการศึกษาแล้ว อาทิ เครือข่ายจังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้ สสค.และ สสส. แต่ยังมีหลายจังหวัดที่ขาดแนวทางในการจัดตั้ง จึงอยากใช้เวทีระดมความคิดเห็นครั้งนี้เพื่อสร้างแนวทางเครือข่ายด้านการศึกษาและสมัชชาการศึกษาให้ครบทุกจังหวัด

"หากตั้งเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาการศึกษาขึ้นแล้ว เครือข่ายต้องทำหน้าที่ชี้แนะทิศทางการศึกษาของจังหวัดที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ นอกเหนือจากปล่อยให้รัฐขึ้นนำอยู่ฝ่ายเดียว ฉะนั้นเครือข่ายภาคประชาสังคม ต้องช่วยสนับสนุนในเรื่องความคิดและการอำนวยความสะดวกในพื้นที่เพื่อประโยชน์ของคนในจังหวัด ซึ่ง สกศ.เองอยากเห็นเครือข่ายสร้างองค์ความรู้ด้านจัดการศึกษาให้กับพื้นที่ (Knowledge Society) โดยมีภารกิจสนับสนุนส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาทางการศึกษา (สศร.) ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนสมัชชาการศึกษาจังหวัดต่อไป โดยจะนำไปสู่การร่างแนวทางกรขับเคลื่อนเครือข่ายในพื้นที่ในเดือนถัดไป และตั้งเป้าให้เกิดสมัชชาการศึกษาภายใน 30 ก.ย.นี้"

น.พ.อำพล จินดาวัฒนะ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และอดีตสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศกล่าวถึงประสบการณ์ในการจัดตั้งสมัชชาสุขภาพ ซึ่งแต่เดิมติดกรอบเฉพาะหน่วยงานด้านสาธารณสุขว่า "การชวนมาระดม

ความคิดเห็นเรื่องการเรียนรู้ หรือการตั้งสมัชชาการศึกษาจังหวัด ไม่ใช่ตั้งเพื่อให้เกิดการจัดตั้งการศึกษาในระบบเช่นเดิม แต่ต้องสร้างให้เกิดการร่วมมือกันระหว่างคนทุกภาคส่วนในชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกับการจัดตั้งสมัชชาสุขภาพ ฉะนั้นการเกิดเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาการศึกษาในรูปแบบใดก็ตาม ต้องสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการเรียนรู้ และอย่าปล่อยให้การศึกษาเป็นเรื่องของคนในสภาการศึกษาเท่านั้น เครือข่ายสมัชชาการศึกษา จึงควรจะมีหลายระบบ กลไก กระบวนการและเครื่องมือเพื่อนำสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และควรให้คนในสภาการศึกษาเป็นหนึ่งกลไกให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนในแต่ละจังหวัด เพราะหากเราจะสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ก็จำเป็นต้องใช้รูปแบบการจัดการใหม่ มิใช่การสั่งการเช่นเดิม"

ทั้งนี้ น.พ.อำพล ได้ให้ข้อคิดในการขับเคลื่อนสมัชชาการศึกษาว่าควรประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างกลุ่มแกนนำเพื่อการเปลี่ยนแปลง 2) การสร้างกระบวนการสร้างความเข้าใจให้เครือข่ายและกลไกขับเคลื่อน 3) การขยายเครือข่ายภาคีแกนนำ 3 ส่วน ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม 4) การส่งเสริมให้เกิดแนวคิดด้านเสริมพลัง และ 5) ไม่ควรเริ่มด้วยระเบียบ กฎเกณฑ์ และคู่มือ แต่ให้คนในระบบการศึกษาเดิมนำไปลงมือปฏิบัติ

นายทองสุข รวยสูงเนิน รองประธานคณะกรรมการการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นแกนนำในการเปิดเวทีสมัชชาการศึกษาสุรินทร์กล่าวถึงการจัดการศึกษา เชิงพื้นที่ซึ่งเปิดโอกาสให้คนทุกภาคส่วนร่วมกันวางแผนอนาคตการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ว่า คนสุรินทร์คาดหวังให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอยู่ 2 ประเด็นคือ จากเดิมงานที่ต่างคนก็ต่างทำตามภาวะความรับผิดชอบของตนเองอย่างเต็มที่ อยู่แล้ว นับจากนี้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างหน่วยงานแต่ละสังกัด ที่นอกจากรับฟังนโยบายจากต้นสังกัดแล้ว ยังมีการฟังข้อมูลจากชุมชนรอบข้าง ดูทิศทางและนโยบายของจังหวัด และมีภาคเอกชนเข้ามาช่วยสนับสนุนด้านการศึกษา ซึ่งจะทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้ "เมื่อเกิดคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (กศจ.) ตาม ม.44 แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ก็เห็นควรตั้งคณะกรรมการการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ฐาน จังหวัดสุรินทร์นี้เป็นกลไกทำงานควบคู่กันเพื่อนำสู่การจัดแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เห็นควรให้สภาการศึกษาเชื่อมงานกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดสมัชชาการศึกษาครั้งนี้เชื่อมต่อกับกระบวนการขับเคลื่อน "กศจ." ด้วย